

վալըլար, պանգալարտան ֆայիզ մի ալա-
ճաղար, ազարեթլերինտէն իրաւարը մը
կէլէճէք, տէվլէթտէն այլըզլար մը պէլէմէք-
տէ տիրէր, վէ սանաւթ ու թիճարէթ իլէ
մէշըուլ օլարագ, փարալար մը դաղանաճագ-
լար տըր. հաշա, անճագ հէր քէսի պիրէր
եօլ իլէ թուլթարագ, եանի թուլթուլնոլուպ
խտէրէք, պիր գաշ փարալ քորարաճաղար
տըր. խմոր, մատամ քի, կէջինմէլերինտէն պի-
րիճիք թէմէլի թուլթուլնոլուպ տուր, մա-
տամ քի, պու ալէմտէ զիլատէ գաղանաճագ
չալըճագ հէր քէսին արգու իթտիկի պիր շէյ
տիր, վէ մատամ քի րահիպէր տախի թըպզը
պիրիմ կիպի, ինսան օլուգտան պաշգա,
զալմէն ֆագըրըգտան կէլմէ, վէ եօլէնէ գատար
ալէսսէվիյէ ֆագըրըգ իւզըն կէլինմէք իլին
պիր նիլի իլամ կիյիլ պէլթպախթլար տըրլար
տիրմէք տիր քի, թապիլթիլյէ, զիյատէ գա-
ղանաճագ իլին չալըճալըտըրլար, վէ զիյատէ
խմէմէք իլին մէզհէպէն տիրլիւ առէթ ու
իճրալար տիրլինմէլի վէ չըգալմալըտըրլար,
վէ թապիլթիլյէ զիյատէ փարա վիթնէն
զիյատէ թաղիմ իտիպ, հէք շէվի միւտա-
հէն վէ միւրալիլյի իրթիքեապ իթմէլի տիր-
լէր, եօլսա աճ տախի դալմալար քէք չօգ
իճիլմալտէն տիր. վէ նոսըլ քի, կէլինմէ-
տիրտէն պաշգա, տիրալը ալէյն օլարագ,
կիւզընէլէրի, քէնտի քիլիպէսին թէրք իլէ
էօլմէ պիրու տաղըմալտա, վէ խմանալու
կէլէնէր տախի կիւնտիւզէրի գալթիթանլար-
տա, վէ կիճէլէրի պախի ֆուրուլար, ալէյիլ
մէլէր, վէ քիլէքիլտէնէլէրտէ քէֆալթ ու
լէզալթ իւզըն էօմիլէր կէլիլմէք տիր տըրլար
Վէ պու պապտէ քէն էսէֆ իտէճէք եէրի
շուրաւատարը քի, էհլի լիյագաթ վէ սահիպ
տիրալթ թահիպլէթիլիլ էօգտուր, վէ եէնի-
տէն եէնիյէ տախի, պարի քէյտա օլմամագ
տա տըր տէյի թէլէք քի վիթիլթէմէլի իթ-
մէք տէյիլ, շալ պու քի, էհլի լիյագաթ
վէ սահիպ քէմալթ թահիպլէրէ մալիք օլմա-
նըն չարէսինի ալա տիրլինմէք տէյի-
լիլ. Վաճնիլ աղը պաշնտա, հալի վագ-
թիլէրինտէ, վէ մէճպըլիյէթ քէնէլէսին-
տէ օլմայան աւամ, կէլիլտէ պէօյլէ պիր
նէվի տիրլինմէլիլ սալըլան, վէ կիւն պէ կիւն
միւպլէզէլ օլան պիր հալի իրթիքեապ իտէր.
պիր տայիմա, իլլէթտէն թէլէք քի իտէր, վէ
իլլէթին տէֆինի տիրլինմէլիլ ֆէգաթ,
սէպէպինի տէֆ իթմէք մէպտէսինէ ալա ի-
թիպար իթմէյիլ. վէ իլլէ պու սէպէպէ
մէպնի տիր քի, հիլ պիր իսլաշաթա մու-
լաֆթագ օլմամագտայըլ.

Պիր Սահմանադրութիւնա մալիք օլտուգ
տէյի շալ ու մէսուր օլտուգ, հալ պու քի,
սայէսինտէ միգտարի քիֆայէ էհալինին կէօզիւ
ալըմասըլա, պիր թապըմ միլլէթ սիլլէթ-
լիլինին սուսուզ գալմալարըն կէօրմէք տէն
պաշգա պիր շէյէ միւյէսսէր օլմամագ:
Սահմանադրութիւնտան մագսէտ, միլլէթին

իսլաշը հալի իտի, վէ պու տա պաշգա պիր
տիրլիւ օլմամագընտան, հէր պիր ֆէնա-
լըն սէպէպի տէֆինէ չալըճագըլա միւհ-
թաճ պուլունմագտէ իտի: Պիլ շիմտիյէ
գատար Սահմանադրութիւն իլէ էյլէնտիր,
լաքին հալեա ֆիճրասընա նիյէթ վէ արգու
իլլէմէտիր: Սահմանադրութիւնտէն ահա-
մընճա, րուհպան կիւրուհինին հալի տախի
իսլաշ գըլընաճագ իտի, վէ պու վաղիֆ տէ
կրօնական ժողով մախսուս իտի, թանրու-
մը կրօնական ժողով շու պօրճունու, կէօս-
թէրտիր մի պիր իճրա, պէլքի մուղալիլին...
Միլլէթիլիլլէն էն պիլիլէք մէսէլէ, իշ-
պու րուհպան կիւրուհինին իսլաշը հալի մէ-
սէլէսի տիր. հալ պու քի, կրօնական ժո-
ղով զայիֆիլիլտէն, վէ պաղը էսկի իտտա
վէ էֆթեար ու առէթլէրինտէն շալմագ իս-
թմէթիլիլտէն, վէ էհալի տախի, Վարդու-
թիւն թարաֆընտան պէլէթիլիլ իլիլլէրէրի
կէօրէմէթիլլէ, զալմէն վաղիֆէսիլ քէնէ,
պիր գալթ տաշա վաղիֆէսիլլէսի տիրալէք
գաշր իտիպ պիր թարաֆա չէքիլմէք իլլէթի-
նէ տիրալը օլմագտա պուլունտուղընտան,
շիմտիյէ գալթար ալա տիրալթ օլունմալը
տըր:

Տէվլէթէն կիւն պէ կիւն իսլաշալ զու-
հուրա կէլմէք տէ օլտուղընտան, էհալիլի-
լին, ճիսմանի սուրէթտէ քէք չօգ իլիլլէրէր
կէօրէճէյի էմէլի էյլէպտէն տիր. լաքին
էհալինին ճիսմանի մէսալիհին տախի առաջ-
նորդար վէքալթ իթմէք տէ օլտուղընտան-
տան, պիր ան էվլէլ շու րուհպան կիւրու-
հինին իսլաշը հալինէ հիմմէթ օլունմագ,
վէ պինտէն ալէյէ էհլի լիյագաթ քահանա-
լար վէ վարդապետիլէր եէթիլտիրիլլէք էլլէ-
միլլէթտէն տիր:

Վէլէն սէնէ, Պէյ օղլուտա, պիր
խան տիրլինտէ, օլմուզ գատար քէլպէր
վէ սագալարըն կիճէլէրի տէրս. օգուլմաթտէ
օլտուղընտան, վէ իլլէթիլլէն վէրտիլլէրին
պիրլիլիլ իտիլ:

Սէրգուլմանէ պատի հէվա տէրս վէրմէք տէ
օլան զայրէթէլ իգնատիոս վարժապետ,
կէլէն հալթիլար թաղալըլարա քիլա օլան
միլլէթէ պիր մատտէտէն տօլայը պիր հալ-
թա գատար մահպէտտէ գալտըգտան սօնրա
վէֆաթ իթմիլ օլտուղընտան, Պէյ օղլու
թաղական իտրհուրդընտան թէլլիլ վէ թէր-
թիպի իւզըն, արժ. իլլէնճի խորէն վար-
դապետ վէ պիր գաշ նէֆէր տախի մէթմէպ
շալիլարտը, հալթիլտա պիր գաշ տէֆա
կիտիպ մէրգուլմանըն տէրալիլիլ իթալը տէվա-
մընա հիմմէթ իթմէյէ պաշալմըլար տըր:

Պու խուսուտա կէրէք թաղական խոր-
հուրդընտան, վէ կէրէք տէրս վէրմէյէ հիմ-
մէթ իտէն զալթարա, շիլքանիլլէթի գալ-
պիլէմիլիլ իլլէթ իթմիլիլիլլէ իլլէ պէրապէր,
էօյլէ պիր ֆագըր վէ աճիլ հալինտէ, ֆա-
լիտէսիլլէ զէնկին վէ պիլիլէք աւամալարտան

զիյատէ, էօյլէ պիր պիլիլէք ֆագըլէթի իճրա
իթմիլ օլան մէրհուլ իգնատիոս վարժապետ
իգնատիոստան հագընտա տախի իպրաղը
թէլէք քիլար իթմիլտէն պաշգա, աղղալէրէր
էսամիսի տէֆթէրինտէ, իսմ ու շէճիլթի-
նին տախի գալտ իլէ, էպէլի գալմասը նի-
յէթիլլէ, պու գատարճըք օլուն զիլլէրի
կէլէրիլ:

Վէլէն հալթիլար թարալընտա պիր
գաշ քիլինին պաւմա պիլլէթիլլէ իլէ, աւամ
ալտատարագ բարա ալտըլարըն պիլտիր-
միլ, վէ հէրքէսին պուլտան սօնրա, էօյլէ
սալթիլթէքալարա տիրալթ իլլէմէսինի իս-
թար իլլէմիլ իտիլ:

Պու կիւնէրտէ Պրուսանըն Սուլթանսի-
րաց ընկերութիւնու իլին, իսնէ թօլլամագ
նիլլէթիլլէ, օրանըն խանէտանընտան իս-
րապետ աղա փափաղեան մարիֆէթիլլէ պին
առէտ, եանի 500 առէտի 50 շէր, վէ 500
առէտի տախի 25 էր զուրուշուգ պիլլէթ
պասթըրըլըլ օլտուղընտան, հէրքէսին մա-
լիմու օլմագ իւզըն, մէրգուլ զալմըն ար-
զուսունա պինտէն, ալէնէն իլան իտէրիլ:

Սամարըք քի, պուլտան սօնրա, քիմսէնին
սուլի զանընա սէպէպ վիթմէք իլին, սա-
լիլ զալմար տախի, պասթըրըլարը պիլ-
նէթլէրին գաշ թանէ օլուպ, վէ գալար զու-
րուշուգ օլտուղընտան, պէօլլէն իլան իթ-
տիրիլլէր:

Նիլթիլիլիլլէ կէօրէ, Վայսէրիլլէ ա-
ռաջնորդըլու զըմընտա կէլմիլ օլան մահ-
սէր, Վզդային վարդութիւնա թագտիմ գը-
լընմըլ, վէ գապուլէ շայան կէօրիլլէլ տիր-
էլէր միւլալիլլէլ իլլէթ վարդապետ շու
մէսնէտէ շայսթէ իսէ, Վլլաշ միւլարէք
իլլէսին տէյէրէք թէպրիլ իտէրիլ:

ԱՌՈՂՏԱՐԱՆԻԹԻԻՆ
ՀԵՂԻՆԵՎՈՒԹԻՆ
Տ. ԹԵՍԵՆԹՈ ԳԱՂԱԽՏԻ ԲԺՅԿԻ
ԲԱՐԳՄԱՆԵՑ Ի ԳԱՂԱԽՏԻ
ՍԱՆՈՒԷԼՔԱՐՈՒՆԱԿ ԻԹԻԻՃԵԱՆ
ԲԺԻԺԿ, ԱԾԱԳԵՐԾ
ՍՄԱՆԵՆ ԵՐԲՈՒՆ ԲԺԺԿԱՆ ԳՊՐԱԾԻՆ
ԵՒ
ԲՄԲԵԳԵՐ
ԿԻԼԻԿԻԱ ՀԱՆՐԱՊԵՏԻ

Չէնտ սէնէտէն պէրու փարիստէ պուլու-
նան Սանուէլ էֆէնտի իւթիլէնտան մարի-
ֆէթիլլէ թէրճէմէ, վէ իւսուլալ Վաթիր-
եանց Ռոմանոս էֆէնտի Պօղոսեան հիմմէթ
վէ մուսվէնէթիլլէ, թաղէնտա աղա հիլթի-
ճեան թապիլանէսինտէ թէմիլլէ թապ ու
թէմիլլ օլունմուլ օլան պու քիլթապ, կէրէք
Չիլնիլիլ խանտա 3 նիլմէրուլ իլլիլիլ
օտաւընտա, վէ կէրէք քիլթապըլարտա

ձիւղէնմիշ օլարագ , 8 էր զուրուշա սաթըլ- մադատորը :

Բիթապը մեղադրու աշխարհաբար վէ դա- յէթ աշխարհիսան իւզոն թէրճէմէ օլունմուշ օլունգ , 180 սահիթէտէն իպարէթ փուլուն- մադաէ տիր :

Սէզքիւր քիթապ , սըհհէյի պէտիսիւնէտէն պահա իտիւգ , վէ քիւլէթիմիդտէ իսէ , պու- նօլտա քիթապքէքա ալ պուլունտուղունտապ , վէ խուսուսիթիւ թաշիւարտա ալտսէվիյէ ինսան ճէլաշարընտան պաշգա , հէքիթ տախի պուլունմատըղընտան , հէր քէսին օ- գուլուպ միւթալաւա իյլէտիկի թագտիրտէ , զիյատէտիյէ իսթիֆատէ իտէճէկի պի իշթի- պաշ տիր :

Իւթիւճեան էթէնտիսին պու էտէրի թէ- չէքքիւրէ շայան տըր , լաքին Վատիրանց էթէնտիսին թէշիկ վէ մուալէնէթի , տահա զիյատէ շայան տըր . զիւրա , շու եօլտա քէ- տաքիւրըղըն , խալիս սէնէտէն պէքիւ . միւ- լէթիմիդտէ գուրուճուշ կիպի պուլունտան բու- նարընտան , թէքրարէն ապը թէշիկգտթ ճույան օլմայտ պաշլամսընա պիր տէլիլի իւթիւպալաւ տէնիլմէյէ սէզա տըր :

ԿԱՐԱԳԱՅԻ Թ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՆԻԼԻՅԵ

Իւսամամ էմանէթի պէհիյէտի ճանիպին- տէն նէշօ օլունտան վարագանըն տուրէթի :

Թիւճճար թարաթընտան մէմալիքի մահ- ռուսէնիս պիր մահէլլինտէն տիկէր մահէլլինէ պահրէն իմրար օլունտաճագ Գուրուշէր , Բ- տարէ մահէլլինէ կէօթիւրիւլապ , վէզն ու մուայեկէնէտի պիլ իճրա , սէֆիւնէյէ , վէ գա- րատան կիտէճէք օլանլարըն արապա վէ հայ- վանթաթ թահիլ օլունտուղու , մէմուր- լէր թարաթընտան կէսրիւլմէտիքէ Գիւլպ- թիյէ թէգքէրէտի վէրիլմէտի Զուրու իճա- պընտան իսէ տէ , մուգատտէմա թէմ թուի- սաթիլիսի ալընուպ , մէճճընէն թէգքէրէ վիրիլէն տուխանլէր հագգընքա Գեալընըզ պու ուսուլին իճրասի Դիւլ Կաթընպ օլունտան ինգիպաթ հասըլ օլամաւորընտան , պատէմա թիւճճարը մէրգուճէնիս պահրէն իմրար ի- տէճէքէրի տուխանլէր , ուսուլին վէհ իլէ , իտարէ մահէլլինտէ վէզն վէ մուայեկէնէտի իճրա պիրլէ , Եալընըզ ֆուլիգա վէ սանտալ վէ գալըլարա վազ իլէ իգթիֆա օլուն- մայուպ , թահիլ օլունտաճագ սէֆիւնէյէ գատար , մախսուրա գօլճու թէրֆիգի իլէ կէօնտէրիլէրէք պէտիլէյէ վազ վէ թահ- միլ օլունտուղտան սօնրա , սահիպինտէն տախի գօնէթիլմէտիս իսթէնիլուպ կէօրիւլ- լէք , տէնկ վէ նիւմէրօսու գալտ իլէ , թաթ- պիկ օլունմատըղճա , մէճճանէն իմրարիյէ թէգքէրէտի վիրիլմէտի , վէ պէրրէն նագլ օլունտաճագ պու միսիլու տուխանլէրին տախի , քէզալիք իտալիէ մէվգըրինէ պիլ մուայեկէնէ վէզն օլունտարագ , արապա վէ հայվանթաթ

թահիլ պիրլէ , իտալէ մէվգըլի օլան գատապատան գօլճու թէրֆիգի իլէ չգարը- լուպ , պատէ , իմրարիյէ թէգքէրէտի վէրիլ- մէտի , վէ կէրէի տէրուսինտէ իտարէ թարա- ֆընտան գօլճու օլմայարագ , սանտալ վէ գա- յիլալ սէֆիւնէյէ , վէ գարատա տախի քէ- զալիք , եանընտա գօլճու պուլունմայարագ , գատապատան իտարիճէ կէօթիւրիւլէն թիւ- թիւնէն , ֆիրարի նագարը իլէ պագըլուպ , հագգընտա մուամէլլի նիգամիյէ իճրա օլուն- մասը խուսուսունա , մէճիլի թուսումաթտա դարար վէրիլէրէք , օլ վէհ իլէ իճապի իճրա օլունմասը , լագըմ կէլէն մէմուրիյի թու- սուլիյէյէ պիրիլիլիլ օլտուղունտան , իլանը քէյիլէթէ իպթիտար օլունտուր :

— Տօնանմայի հիւմայունտան իքի գըթա գօրլէթ վարօր , Իւթիս պուրնունտա տօլա- շուպ , Պասրա քիօթէգընէ կիտէրէք , օրա- տա տայիմի պուլունմագ իւզըն , թէրտանէյի աթիւր ճանիպի ալիսինտէն թալին վէ իրաւ գըրընտաղը , հալաւտիսաթտան տըր :

— Էթթէր նամ հայտուտ պաշը հագգըն- տա , թէհայիւրէ շայան չօք շէյլէր եաղ- տըք . իշթի պու կիւն պիր ճիւրաթընը տահա պէյան իտէրիլ :

Սէրգում ապրիլ 23 տէ , եանի Խորտէլէզ կիւսիւ , քէնտի գարիէտի օլան Գուլաճըք քէօլիւնտէն պիր իքի գուրշուն մէնգիլի մէ- սաթէտէ քեպիս մանասթըրա կէրի , վէ սէր- պէսթէն սայիր զիյարէթճիլէր կիպի զիյարէթ իթիթիւտէն սօնրա , տէօրմ նէֆէր չօճուգ պէ- րագէր ալարագ ոլըրագըպ կիտէր Բ վէ քէնտի էմլաքի պէտէլի օլմագ իւզըն , 40 պին զու- ռուշ փարա կէօնտէրիլմէտիքէ , մէրգուճան չօճուգըպըր գոյ վէրմէյէ ճէկիսի իսթար իտէր :

Բէօլիլէրի օլ գատար փարայը , պէօլէ պիր վագըլթաթ թէտարիք իտէմէյէ ճէքէրիսի պէյան իլէ , շու զուլունտան վազ կէհմէսինի թէճա վէ նիյալ իյլմիշէր իսէտէ , Գիւ- րալարը Խօք իսէ մանի տէյիլ տիր , օլուգ չօ- ճուգըլարըն կիւսիւ գուլազ վէ սայիր շէյլէրիսի տախի կէօնտէրիլմէտի , տէյեր պա- հասը իլէ , վէ զարպիսանէ տամլար օլանլարըն տիրճէմիսի իւզըլուրուշ Կուլըրիստէն գալուլ իտէրիւ " ճէվագընը վէրմիշտիր :

Պու մէրթէպէ ճիւրաթլարըն էմալի , էսկի վագըլթաթա տախի սէյրէք կէօրիւլ- տիւկիւ շէօլէ տուրսուն , պէօլէ պիր վագըլթաթ վէ հէմտէ բայիթաթա եագըն եէրլէրտէ վագըն պուլմասը , վէ օլ գատար էհայիսին իլիսէ կիրիպ չգարըն հալտէ , հէնուգ տէր- տէսթ օլունմամասը կէրի գալըլ տէյի , հագգընթէն թէաճիւպէ շայան տըր :

— Լըզինկիստան կէլէն ապրիլ 19 թարիլի պիր մէթուպա նագարէն , օրատա պուլուն- տան օրտույի հիւմայունտան , խալիճէ բիյա- տէտէն պաշգա , Թէրճան թարաթընտան կէլիլ օլան սիւարի ֆըրգասը տախի , պիր հաթթիստան պէրու , Գօգան վէ Կեալուր տաղը իւզըրինէ կիթմէք իւզըն , Սիվաճա- նիպինէ Խօճու օլմուշտուր , վէ բէյտէրրէյ տախի օլմագտա տըր : Բէզա մահէլլի միւ- պուրա կէօնտէրիլմէք իւզըն , կէրէք Լըզին- կեանտա վէ կէրէք ճիւրալարընտա , մաաշլա պաշը պօղուգ ասկէրի տախի թահիլ օլուն-

մագտա տըր : Լըզինկեան միւթեսարըրթը օէաատէթլու Լըսլան բաշա վէ լիվա Խամ- յիւ բաշա հագգընթէրի տախի տաքիլի շա- հանէ իլէ պէրապէր կիտէճէքէրիստէն , ճա- նիպի Պապը պիտէն քէլիտէ օլունտան թէ- լէկիւթ մուճիլմէն , րէյիսի էրիքեպիլի հար- պը սապըգ սէաատէթլու Լաշէմ Գաշա հագ- րէթլէրի , միւթեսարըրթ գայիմագամը նասպ օլունմուշտուր :

Սէզքիւր մէթուպա պուլունտան սայիր հալաւտիսաթը բազար իրթէսինէ թէրք իտէ- րիլ :

— Տէր սէաատէթտէն Գօգան վէ Կեալուր աղը իւզըրինէ սէվգ օլունտաճագ օլան տա- քիլի Լաշանէ իլիս , հէր նէ գատար Լէվանտ Լէրալտան ալընտագէրի գալըլ տէյի եագըլար իտիյստէ , պիլ զանն իտէրիլ քի- մէգքիւր զալթթանըն օլ հալաւտիսի եանըլ օլունպ , տաքիլի շահանէ եինէ պու եագըն- տա Խօճու օլաճագտըր :

— Գալթթատա պիր խանէնիս բէնճէրէ- սինտէն աշաղա պիր պուլուգ Եալընտա պիր չօճուգ ալիլէրէք , անիստէ հէլաք օլմուշ- տուր :

— Պունտան սօնրա , սատըր պիւրիւլա- ճագ պիր իրատէյի Սէնիյէյէ թէվիլգան , երգըլըն , վէ պաղէ հէյէթի քէսպ իթ- միշ օլան վագըլ Եպիլիս արագիլըրիսին , միւք սըրասընա կէլէպիլէճէքէրիսի պիլիթիլ իտիք . տիւնքի կիւն իշթիտի կիլիպիսնագարէն , Գալթթատա վագը վէ կէլէնլէրտէ եանմըշ օլան Գլրէնք մանասթըրընը միւք տէթթէ- րինէ կէլմէսինէ միւսատէյի Սէնիյէյէ Իհ- սան պուլուլմուշտուր :

— Պէլինճի օրտույի հիւմայուն րէյիսի էրիկեանը սէաատէթլու Սաթի փաշա հագգընթ- լէրինէ , իքինճի թիւթպէտէն պիր գըթա մէ- ճիտիյէ նիշանը զիւանը ինայէթ վէ Իհսան պուլուլմուշտուր :

Սիւլարիլէյ հագգընթէրի , կէլէն շար- շանպա կիւսիւ , Տէր սէաատէթտէն հարէթթ , վէ վարօրա րագիպէն , մէրքէլի մէմուրիյէ- թինէ միւթէվէճիւհէն աղիմէթ իյլէմիշտիր :

— Փարիս վէ Սիլէնա սէֆիլի քէպիր- լէրի , տէվլէթլու Սաթիլէթ փաշա վէ աթու- ֆէթլու Լայտար էթէնտի հագգընթէրի իլէ , Թէհրան օրթա էլիսի սէաատէթլու Խայր- ուլաշ էթէնտի հագգընթէրի , մահալլի մէմու- րիյէթլէրինէ միւթէթէյի ալիմէթ պուլուն- տուգըլարընտան , շայան պուլուլմուշտուր միւսա- տէյի սէնիյէյի Սիլիւթեանէյէ մէպին , արի- ֆէ կիւսիւ , խաքիիպը հագգընթի Խիլաթթէթ- փէնահիյէ թուսայի ուպուտիյէթ , վէ մագ- հարը իլթիֆաթը ճիհանգըլմիլի հագգընթի վէլի նիյմէթ օլմուշտուր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻԵ

Գօնթէտէրէրին , Գիտէրէրին էլիսէ տի շիւմէտի Կիւն , Սօնկուրի նամ շէհրաւ

108 պին պայքար քառանկյան հազարգլարը, վե-
րինգօշնուն գեթիլիթ Պուլի ՏՀԱՆ տախի, Սա-
րիլանտատ ախգ ու կիրիթի պիրիլէ, թիւֆէն-
կէ թուլուլուլ ուղտուղու, լոնտորտան մայիս
8 թարիլի վարիտ օլան հաւաքիթաթը թե-
վէրաթիլէտէն տիր:

— Պէլիգա գրաւընըն խաւթալընըն
քէթալի շիտտէթ էյլէմէսի ճիհէթի իլէ, վե-
րիլի ահաթ օլուպ, շին թարաթլընտա պու-
լունան տիւք տը Պրապանըն, Պէլիգայա
սէրիան ալտէթի հազգընտա, քէնտուսինէ
թէլէկրաթ քէշիտէ գըլընմըշ, վէ պու քէրրէ
Պրիւսսէլտէն ալընան թէլէկրաթ մաէլիէնէ
նապարէն, վէրիլի ահաթ միւմայիլէյճ, պու-
լունտուղու եէրտէն հարէքէթ էյլէմէշ իսե-
տէ, գրաթ միւշարիլէյճին հալը պիւհրանընա
նիսպէթիլէ, վէթիթընտան էվիլէ եէթիլմէ-
սինին զայրի մազնուն իտուկի անլաշըլմըշտըր:

— Ֆրանսա տէվէթիլին գուվիլէյի պահ-
րիյէսի իւզէրինէ նէշը օլունան պիր մալիւ-
մաթա Գազարէն, տէվիլէթի միւշարիլէյճին
սէթայիլին հարպիլէսի 509 գըլթա հէլ նէվի
վարօր վէ սէթիլէտէն իպարէթ օլուպ, 18
գըլթաթ եէնի եալըլմագտէ, վէ պագըսը
տախի ըույի տէրեատէ պուլունմագտէ իմիլ:

Մէքքիւր 509 գըլթա սէթիլէտէ, 6899
թօի պուլունուպ, վէ պուլնարըն ճէման
103 պին 202 պարկիր գուվիլէթի վար իմիլ,
վէ պուլնարտան պաշգա, 245 գըլթա տախի
պաշգա սէթիլէսի պուլունտուղունտան, էն-
վայի խրտմէթիլէ գուլլանըլմագտէ, վէ էք-
սէրիսի հինէ իգթիլատա, պիթիլէճճիլ մու-
հարէպէյէ միւգթէտիր գըլընմագտէ իմիլէր:

— Փարիստէն մայիս 8 թարիլի վարիտ
օլան թէլէկրաթնամէլէրտէ, իլիւ — Եօրգտան
ալընան շու հաւաքիթիլ օգուլմագտէ տիր:

Ֆիտէրէլէրին Է Էրման Ժէնէրալը, Պօն-
թէտէրէլէրին քեաթիլէյի օրտուսունա աթիլ
ուսուլի իթաթըլա ագաթ միւթարէքէ իլլէմէք
իսթէմիլ իսէ տէ, Ֆիտէրէլէր հիւքիւմէթի
թարաթընտան գապուլէ շայան կէօրիւլմէյիպ,
հարէքէթի խախմանէնին տէվամընա էմր օ-
լունմուշտուր: Մ • Լինգօշնուն գեթիլի օլան
Պլուլ Նամ քէս էլան գովալանմագտա օ-
լուպ, Լըրընիլէ թիւֆէնկէ թուլուլուլ, վէ
շարըլա ախգ ու կիրիթի օլունարագ, Սա-
շինկընա կէօնտէրիլիտիր:

— Իթալիա տէվէթիլին գուվիլէյի ասքէ-
րիյէսին տայիր պու կիւնլէրտէ Իթալիատա
նէշը ու իլան օլունան մալիւմաթլարա նազա-
րէն, տէվիլէթի միւշարիլէյճանըն ասաքիլի
պէրրիյէսինին ժըգաթը 374 պին 136 նու-
թուսա պալիլ օլուպ, գուվիլէյի պահրիյէսի
իլէ, 26065 պարկիր գուվիլէթիլին 86 գըլթա
ատի, վէ 14 գըլթա զըրճը, վէ քեաթիլէսի
1322 թօր չէքէր, վէ 19028 ասաքիլի պահ-
րիյէսի օլան սէթայիլին միւրէթիլէպ օլուն-
ալու, վէ պուլնարտան պաշգա, պիր միլիօն
230 պին 988 նէթէր սիւհա իւզէրինտէ, վէ

766 պին 552 նէթէր քէրիթ միլլէթ ասքէ-
րիլէ վէ 726 պին 216 նէթէր իգթիլայի հալ-
թէ ճուհարէպէյէ կէօնտէրիլի միլլէթ աս-
քէրի պուլունտուղու անլաշըլմըշտըր: տիւք
տիր քէ, պու հիսապա կէօրէ, Իթալիա տէվ-
էթիլին ասաքիլի մէվիլէտէսի, հինի իգթի-
լատա, ճէման 3 միլիօն 116 պին 916 նէթէ-
րէ պալիլ օլունագ տըր:

— Ղրսառա գըսա մատտէսինին Իթալիա
մէմալիլէրտէն քեաթիլէն լալլ օլունմաթը
խուսուսունա, Իթալիա մէպուսանը միլլէթ
մէճիլիտէն էքսէրիլէթի արայի մուլթաթա
իլէ գարար վէրիլիլէթէն սօնրա, Սէնաթօ
մէճիլի մուլթաթիլ ըէյ կէօնտէրէք ըէտա
իթմիլ օլունալունտան, մէսէլէյի մէգուլուրէ
պիր գօմիսիօնու մախսուսէ իհալէ գըլընմըշ իտի:

Պօմիսիօնու մէքքիւր, պու մատտէ իւզէ-
րինէլալլիլէ միւլթաթէրաթ վէ միւլթաթէլաթ-
տան սօնրա, էօլիւմ ճէգաթընըն Իթալիա-
տան քեաթիլէն լալլ օլունմաթըն ճայիլ
կէօրմէյուպ, անճագ Իթալիանըն ճէգա գա-
նունանմէսինտէ գաթիլէ ճէվալ կէօնտէրէն
եիկիլմիլ ալթը գըլթա սէպէպլէրի, տօգուլա
ինտիրմիլ տիր. եանի,

1. Վըրուլ հազգէթիլէրինին զաթընա օլան
սույի գաստ:
2. Ղրալ հազգէթիլէրինին Փամիլեսանըն օ-
լան սույի գաստ:
3. Փէտէր եախօտ մատէր էօլտիւրմէք:
4. Լտամ վէհիլլէմէք:
5. Եթը պաշընտա օլունալուն հալտէ ատամ
էօլտիւրմէք:
6. Լմի իտէրէք ատամ էօլտիւրմէք:
7. Սայիր պիր ճինայէթ իթմէք իլին, եա-
խօտ օլ ճինայէթին միւլթաթընտան
գուլթուլմագ նիլէթիլլէ, ճան թէլէթ
իթմէք:
8. Եօլարտա միսալաճ օլարագ իըրսըլըդ
իտէրէք ատամ էօլտիւրմէք:
9. Տէմիր եօլարընը գըրմագ վէ պօղմագ,
եախօտ վարօր արապալարընը պիր նիլէ-
թէ մէպին եօլունտան չըգարարագ թէ-
լէթաթը նուլուսու սէպէպ օլմագ:

— Պրանսըլ զազէթալարընտա օգուլունտա-
ղունա կէօրէ, Մատալասկար ճէվիլէսի հիւ-
քիւմարը, կէլէն սէնէ, քէնտի զէվիլէսի էմ-
րի իլէ գաթլ ու իտամ օլունտուղտան, վէ
նիլէ տէթա էլան պէրհայաթ օլունալուն եա-
խօտ օլմաթըլը նէշը ու իլան գըլընտըգտան
սօնրա, նիհայէթ աղ օլունալունտան ասը
օլմաթըլը թէպէյիլին իտէլիտէն պէրու, հիւ-
պիր կիւնա ասարը իսթիլալ զուհուրի կէօ-
րիլմէքէտէ իքէն, կէլէնլէրտէ ճէվիլէյի
մէգքիւրէտէ իսթիլալ նիլէթի իլէ թէլէթիլ
օլունան պիր ճէսիմ ճէմիլլէթի իսթիլէ մէյ-
տանէ չըգմըշ, վէ ըէյիսի իսթիլալ օլան
րէնիլմիլնահիթիլինին նամ զէնկին Սալ-
կալ ախգ ու կիրիթիլ, վէ գաթիլէն հիւքմ
օլունմուլ իսէ տէ, հաթիլէ միւմայիլէյճա

թարաթընտան, մէրգուլուն գաթլ օլունմաթը
աթիլ օլունարագ, գարիլէնին պիրիլիտէ
մահպուսիլէթիլէն էմր օլունմուլ, վէ պուն-
տան պէլլէ ճէվիլէյի մէգքիւրէտէ իսթի-
լալա հէր քիմ քի սէպէպիլլէթ վէրիլ իսէ,
էհայիլին տէօրթտէն իւլ բայը օլա տախի,
հէր հալտէ գաթլ օլունմաթըլը իլան իթ-
միլ օլունալուն, Պրանսըլ զազէթալէրի հա-
վատիսաթընտան տըր:

— Լվըրօնըն էքսէր մէմալիլէրինտէ ք-
էնվայի ուխտէվէթիլէ պուլունտուղու միսիլ-
լու, Փարիստէ վէ Լօնտրատա պիրէրտէ
հայվանաթա հիմայէթ իտէն ուխտէվէթիլէր
պուլունմագտա օլունալ, պունլարըն վազիլէ-
սի իսէ, հէր նէվի հայվանաթը գայըր-
մագ, վէ ճինսէրինին հըթընա տիգգաթ ու
հիմայէթ իթմէք, վէ հայվանաթը ըէնճիտէ
վիլէնլէրէ միւլթաթը իթտիրմէքտէն իպարէթ
պուլունմագտէ տիր: Ինիլիլըլ զազէթալա-
րընտան պիրիլիտէն օգուլունալունա կէօրէ,
էօթէտէն պէրու Ինիլիլըլըն զայէթիլ մէ-
րազընտան պուլունան հօրօլ գալլաթը,
թարաթը հիւքիւմէթալէն մէն օլունմուլ ի-
քէն, կէլէնլէրտէ Լօնտրա աղնիլալէրինտէն
եիկիլմիլ տէօրթ քիլի, կիլլի պիր մահէլտէ
հօրօլ տէօրիլտիւրթիլէրինտէն, հայ-
վանաթա հիմայէթ իտէն ճէմիլլէթ թարա-
թընտան հիւքիւմէթէ խապէր վէրիլմիլ, վէ
մէրգուլուն եիկիլմիլ տէօրթ քիլի տալայա
չէքիլմիլ, վէ գապահաթլարը պատ էլ թահ-
գըգ, իլէլիլինտէն օն տէօրիլտէն 5 էր լի-
րա, վէ պագըսընտան տախի 2 էր լիւր ճէ-
լայի նագտի ալընմըշ տըր:

— Պու սէնէ հէր նէ գատար պուլ թա-
րաթլարտա շիտտէթիլ գըլ օլմայըպ, վէ չօգ-
լուգ գար տախի եալմամըլ իսէտէ, մուլա-
յիրի օլարագ, Վ իլէննատա օլ գատար գար
եալմըլ տըր քի, եալմըլ սիւլիլէրմէք վէ
գալարըլմագ իլին, 200 պին ֆրանգ սարթ
օլունմուլ տուր:

ՄԻՍԻՆԻՐԻՆ

ԻԶՄԻՐ. Տիգրան Աղա Գարագաշեան:
ԻԶՄԻՐ. Միսնա Աղա Մոմճեան:
ՊՐՈՒՍԵ. Թէոփիլ Աղա Գալիօնեան:
ԵՏԻՐՆԵ. Թորոս Աղա Յովհաննէսեան:
ԹԻՐԱՊՈՒՆ. Վարդան Աղա խաշեան:
ԳԱՅՍԵՐԻՅԵ. Գեորգ Աղա Վըլմէճեան:
ՀԱԼԵՊ. Յովհաննէս Աղա Բիւրքէճեան:
ԱՏԱՆԱ. Հաճի Յակոբ Աղա Ուրֆալեան:
ՄԱՆՉԵՍՏԵՐ. Խաչիկ աղա Միսնիսեան:
ԹԵՐՍՈՒՍ. Գրիգոր Աղա Միլլէրեան:
ԹՈԳԱՏ. Հաճի Աւետիս Աղա Արսլանեան:
ԵՕԶԱՆՏ. Գասպար Աղա Տէր Յովհաննէսեան:
ԱՄԱՍԻԱ. Բարսեղ Աղա Կիւմիւշեան:
ԱՔԻՅՕՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ. Հաճի Միկրայիլ աղա
Թօրալեան:
ՄԱՐԱՇ. Հաճի Տէվէթ աղա Չօրպաճեան:
ՐՈՒՍՏՈՒԳ. Յակոբ աղա Գազանճեան:
ԳԱՆԱՍ վէ ԻՊՐԱՅԻԼ. Յարութիւն աղա Շի-
րինեան:
ԱՆԹԱՊ. Նիկողայոս աղա Նազարէթեան:
ԻՍԿԵՆՏԵՐԻՅԵ. Կարապետ աղա Տէր Աղամա-
սի ՄԱՍՈՆ. Յովհաննէս աղա Գօլունճեան:
ՍՈՒՆԿՈՒՐԼՈՒ. Սարգիս աղա Նուրլընեան:
ԲԵԼԻՍ. Դաւիթ աղա (ղապուն խանէ միւտիրի):
ԻԶՆԻԿ. Հաճի Յակոբ աղա Թորթորեան:
ԷՐԶԻՆԿԵՆ. Թադէոս աղա Բագրատունի:
ԽԱՌԱԹ. Արաշաճ աղա Ալվազեան:
ՊԻԲԵՐԷ. Յակոբ աղա Նազարէթեան:
ԷՆԳԱԼԵ. Կարապետ աղա Արզումանեան:
ՍԻՎԱՍ. Հաճի Ահարոն աղա Ալիքսանեան:
ԹԵՔԵՐՏԱՆ. Սիմոն աղա Գասպար Սիմօնեան:
ՈՒՐՖԱ. Գրիգոր աղա Գալիստէրեան:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԵԹԱՆ ՎԷ ԹԱՊՏԱՆԵ
Յ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ